

Esas No : 2023/5754

Karar No : 2024/930

T. C.
YARGITAY
3. HUKUK DAİRESİ

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2023/5754

Karar No : 2024/930

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Mersin 3. Asliye Hukuk Mahkemesi

TARİHİ :

SAYISI :

DAVACI :

DAVALI :

DAVA TARİHİ :

Taraflar arasında, İlk Derece Mahkemesinde görülen itirazın iptali davasında davanın kabulüne karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; müvekkilinin 15.10.2019 tarihinde 3.000,00 TL, 18.11.2019 tarihinde 2.000,00 olmak üzere Bankası hesabından davalıya toplam 5.000,00 TL borç para gönderdiğini, banka dekontunda açıklama kısmına “borç” ve “borç verme” ibarelerinin yazılı olduğunu, davalının parayı geri ödememesi üzerine Mersin 3. İcra **Müdürlüğünün**.....E. sayılı icra dosyası ile davalı hakkında icra takibi başlatıldığını, davalının takibe itiraz ettiğini, takibin durduğunu belirterek davalının itirazının iptalini, davalı hakkında asıl alacağın %20'sinden aşağı olmamak kaydıyla icra inkar tazminatına hükmedilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; müvekkilinin banka hesabına yatırılan paranın ücret olduğunu, borç olarak verilmediğini, takip konusu borcun sebebinin açıklanmadığını, davacının Köyünde yaklaşık 20-21 dönüm bahçesi olduğunu, müvekkiline gönderilen 3.000,00 TL'nin bahçe suyu sulama ücreti olduğunu, 2.000,00 TL'nin tamirat ve işçilik ücreti olduğunu, davacının kötü niyetli olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; 2.000,00 TL'nin açıklamasında “borç verme” ibaresinin yazılı olduğu, 3.000,00 TL'nin açıklamasında “borç” ibaresinin yazılı olduğu,

Esas No : 2023/5754

Karar No : 2024/930

paranın ödünç olarak verildiğini ispat yükünün davacıya ait olduğu gerekçesiyle, davanın kabulü ile itirazın asıl alacak 7.061,05 TL, 806,79 TL işlemiş faiz yönünden iptali ile takibin bu şekilde devamına ve şartlar oluşmayan icra inkar tazminatının reddine karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararının kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiştir.

B. Temyiz Sebepleri

Adalet Bakanlığınca; Mahkemece ispat yükünün davalıda olduğu değerlendirilerek, davalıya savunması doğrultusunda yemin teklif etme hakkı olduğu hatırlatılarak sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulmasının usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek, kararın kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, davalı tarafın yemin deliline dayanması halinde Mahkemece yemin delili hatırlatılmadan hüküm kurulmasının usul ve yasaya uygun olup olmadığına ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca İlk Derece Mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek, Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

2. Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

3. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 555 ve devamı maddeleri.

4. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 6 ncı maddesi.

5. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "ispat yükü" başlıklı 190 ıncı maddesinin birinci fıkrası.

6. 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) "Senette ispat zorunluluğu" başlıklı 200 üncü **maddesi**

7. Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 28.01.2021 tarihli ve 2020/4028 E., 2021/595 K. sayılı ilamı.

8. Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 21.02.2022 tarihli ve 2021/9046 E., 2022/1284 K. sayılı ilamı.

3. Değerlendirme

1. Kural olarak belli bir olayın gerçekleşip gerçekleşmediğini, tarafların ispat etmesi gerekir. İspat yükü, ispatı gereken vakıalara dayanan tarafa ait olup, herkes iddiasını ispatla mükelleftir.

Esas No : 2023/5754

Karar No : 2024/930

2. 6098 sayılı Kanun'un 555 ve devamı maddelerinde düzenlenmiş olan havale, hukuksal nitelik olarak bir ödeme vasıtasıdır.Yani havalenin, mevcut bir borcun ödenmesi amacıyla yapıldığı yolunda yasal karine mevcuttur. Bu yasal karinenin aksini (havalenin borcun ödenmesinden başka bir amaçla yapıldığını) ileri süren havaleyi yapan kişi, bu iddiasını kanıtlamakla yükümlüdür.

3. 6100 sayılı Kanun'un 200 üncü maddesinin birinci fıkrası gereği; bir hakkın doğumu, düşürülmesi, devri, değiştirilmesi, yenilenmesi, ertelenmesi, ikrarı ve itfası amacıyla yapılan hukuki işlemlerin, yapıldıkları zamanki miktar veya değerleri ikibinbeşyüz Türk Lirasını geçtiği takdirde senetle ispat olunması gerekir. Bu hukuki işlemlerin miktar veya değeri ödeme veya borçtan kurtarma gibi bir nedenle ikibinbeşyüz Türk Lirasından aşağı düşse bile senetsiz ispat olunamaz.

4. Yazılı delille (senetle) ispatı gereken hususlar, istisnalar dışında takdiri delillerle ve bu kapsamdaki tanık delili ile ispatlanamaz ise de, bu hususların senet dışındaki yemin, ikrar ve ticari defterler gibi diğer kesin delillerle kanıtlanması mümkündür.

5. Dava dosyasının incelenmesin; davalının havalenin başka amaçla verildiğini ileri sürdüğüne göre ispat yükü davalının üzerinde olduğu, davalının süresinde verdiği cevap dilekçesinde açıkça yemin deliline dayandığı, Mahkemece davalıya yemin delili hatırlatılmaksızın davanın kabulüne karar verildiği anlaşılmaktadır.

Hal böyle olunca, Mahkemece ispat yükü üstünde olan davalının iddiasını yasal delil ile ispat edebileceği, davalının cevap dilekçesinde açıkça yemin deliline dayandığı gözetilmeden davalı tarafa yemin delili hatırlatılmaksızın yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekmiştir.

6. Kabule göre de, her ne kadar kanun yararına temyiz konusu yapılmasa da dava dilekçesinde; itirazın iptalinin talep edilmesine, icra dosyasında 5.000,00 TL asıl alacak ve 788,30 TL işlemiş faiz toplamı 5.788,30 TL üzerinden icra takibi başlatılmasına, itirazın iptali davasında da bu miktar üzerinden harca esas değer gösterilmesine rağmen Mahkemece taleple bağlılık ilkesine ve faize faiz işletilmesi yasağına aykırı olarak itirazın 7.061,05 TL asıl alacak ve 806,79 TL işlemiş faiz yönünden iptali üzerinden hüküm kurulması da usul ve yasaya aykırı olduğundan eleştiri konusu yapılmıştır.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz istemlerinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

Esas No : 2023/5754

Karar No : 2024/930

04.03.2024 tarihinde oy birliđiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye